

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра економічної кібернетики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Моделі глобальної економіки

Освітня програма Економіка

Спеціальність 051 Економіка

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від 29 серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Моделі глобальної економіки
Викладач (-і)	д.е.н., проф. Благун І.С.
Контактний телефон викладача	+38(050)5262131
Е-mail викладача	ivan.s.blahun@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	d-learn.pro
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Глобалізація як економічне явище та феномен, як об'єктивна закономірність розвитку людства, постійно привертає увагу вчених та економістів. Причиною є те, що глобалізація, яка поглибилася у останній третині минулого століття, стала домінантою світового розвитку, адже вона є проявом сучасної постіндустріальної стадії розвитку світової економіки і суспільства у відносинах між країнами світу. Глобалізація набуває власної логіки й інерції, має все більший вплив і на розвиток національних економік різних країн і України в тому числі.</p> <p>Результатом розвитку процесу глобалізації є формування глобальної економіки. Тому навчальна дисципліна «Моделі глобальної економіки» є важливою складовою економічної науки, а також передумовою успішної діяльності будь-якої галузі, кожного господарюючого суб'єкта, важливою функцією ефективного управління й знаряддям контролю за раціональним і економічним використанням ресурсів, розвитком господарських процесів та їх результатами.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета полягає у формуванні розуміння умов і факторів становлення та механізмів функціонування глобальної економіки, засвоєнні знань щодо теоретичних положень та практичних засад розвитку глобальної економічної системи.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – вивчення системної сутності економічної глобалізації; – визначення глибини впливу глобальних трансформацій на світові інтеграційні процеси; – ідентифікація принципових параметрів глобального розвитку; – визначення сучасних ринкових та інституційних методик глобального менеджменту; – аналіз особливостей формування національних і міжнародних стратегій розвитку економіки в умовах глобалізаційних процесів. <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – зміст процесу глобалізації, його економічний вимір; – концепції дослідження глобалізації; – форми та механізми інституціонального устрою глобальної економіки; – систему основних суб'єктів глобалізації; – сутність глобальних проблем людства; – основи формування глобальних ринків (товарів, послуг, технологій тощо); – моделі економічної інтеграції у різних регіонах світу; – загальні принципи співробітництва в умовах глобалізації <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначати форми та етапи глобалізації та економічної інтеграції; 	

- обґрунтовувати критерії ефективності функціонування інтеграційних угруповань;
- досліджувати прояви впливу глобалізації на розвиток різних країн світу;
- проводити аналіз ефективності та виявляти закономірності розвитку й економічні чинники глобалізації та глобальних проблем людства;
- визначати пріоритетні напрями та форми регіональної інтеграції України в глобальному середовищі.

4. Результати навчання (компетентності)

Результати навчання:

РН 01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.

РН 03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі економіки та дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН 04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.

Компетентності:

ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3 Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 4 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 5 Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

СК 1 Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.

СК 3 Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.

СК 5 Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

СК 6 Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей.

СК 7 Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу - 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин		
Лекції	14		
Практичні	16		
Самостійна робота	60		
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий / вибірковий

2	051 Економіка	1	Вибіркові дисципліни		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1 Часові межі феномену глобалізації Глобалізація та її суть. Базові концепції і підходи до визначення часових меж глобалізації. Глобалізація як мета історичного прогресу. Тенденції інтеграції та дезінтеграції. Інтернаціоналізація як сучасний етап глобалізації.	Лекція, практичне заняття	Основна: [1; 2]. Додаткова: [8; 9]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	0,1	До наступного заняття за розкладом
Тема 2 Сучасна методологія глобалістики Глобалістика як наука, етапи її розвитку. Сучасна методологія глобалістики. Трагування категорії «глобалізація» сучасними вченими. Глобалістика, її еволюція. Особливості сучасної методології глобалістики.	Лекція, практичне заняття	Основна: [1; 2]. Додаткова: [6]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, розв'язати задачі	0,1	До наступного заняття за розкладом
Тема 3 Школи і міждисциплінарний статус глобалістики Основні школи сучасної глобалістики: еколого-економічна, глобальної екології, економічної соціології тощо. Еволюція створення теоретичної бази глобалістики. Дихотомічна типологія соціальної організації як основа всіх теорій глобалізації. Дискурс глобалізації, представлений теоріями І. Уоллестайна, Е. Гідденса, Л. Склера, Р. Робертсона, У. Бека інш.	Практичне заняття	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [10]	Опрацювати лекційний матеріал, Пройти тестування до теми	0,1	До наступного заняття за розкладом
Тема 4 Становлення глобальної економіки Картографія світу у новітньому геоекономічному просторі. Геоекономічний атлас та карти, що його складають.	Лекція, практичне заняття	Основна: [1; 4; 5]. Додаткова: [8; 9]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	0,1	До наступного заняття за розкладом

Закономірності функціонування глобальної економіки. Економічні параметри прогностичних сценаріїв глобального розвитку. Цивілізаційний аспект глобального економічного розвитку.					
Тема 5 Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів Цивілізаційні аспекти економічного розвитку. Головні цінності провідної цивілізації сучасності. Становлення постіндустріального суспільства та місце в ньому України. Економічні проблеми взаємодії цивілізацій.	Лекція, практичне заняття	Основна: [1; 4; 5]. Додатков а: [8; 9]	Опрацюва ти лекційний матеріал, підготуват ися до практично го заняття	0,1	До наступного заняття за розкладом
Тема 6 Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації Підґрунтя й об'єктивні передумови критики економічної глобалізації. Основні напрями критики глобалізації. Соціально-політичні групи, які представляють критичні зауваження щодо процесів глобальної трансформації. Сутність базових критичних зауважень процесу глобалізації.	Лекція, практичне заняття	Основна: [1; 2]. Додатков а: [7; 8]	Опрацюва ти лекційний матеріал, підготуват ися до практично го заняття	0,1	До наступного заняття за розкладом
Тема 7 Парадоксальна природа глобальних трансформацій Сутність глобальних економічних парадоксів. Базові глобальні парадокси, їх характеристика. Парадокс глобальної стратифікації. Феномен домашнього заміщення.	Лекція, практичне заняття	Основна: [1; 5]. Додатков а: [6, 10]	Опрацюва ти лекційний матеріал, пройти тестування до попередніх тем	0,2	До наступного заняття за розкладом
Тема 8. Глобальна економіка як прогностична реальність. Особливості сучасного етапу світового	Лекція, практичне заняття	Основна: [1; 2; 5]. Додатков а: [7,10]	Опрацюва ти лекційний матеріал, пройти	0,2	До наступного заняття за розкладом

розвитку. Сценарії глобального розвитку. Неоліберальна глобалізація. Апокаліпсис: глобальна цивілізаційна катастрофа. Приборкана глобалізація. Неоколоніалізм. Моральна глобалізація. Анархія. Глобалізація свідомості			тестування до попередніх тем		
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	<p>100 бальна – 50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен;</p> <p>“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>				
Вимоги до письмової роботи	Відповідно до навчального плану, студент виконує одну контрольну роботу, яка є допуском до складання іспиту. Головна її мета – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв’язанні задач студент має детально вказувати, яким саме був хід його роздумів, якими формулами він користувався.				
Семінарські заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.				
Умови допуску до підсумкового контролю	<ul style="list-style-type: none"> – оцінка за поточне тестування (20 балів); – оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (30 балів); – оцінка за контрольну роботу (30 балів); – оцінка за самостійну роботу (20 балів). 				
7. Політика курсу					
<ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. <p>Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання</p>					

підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно до вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).

Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

Очікується, що аспіранти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодексом честі та Положенням про запобігання та виявлення плагіату Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Перезарахування результатів неформальної освіти відбувається згідно Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ПНУ https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_o_svita.pdf

8. Рекомендована література

Базова

1. Благун І., Кічор В., Козик В. Емпіричні і статистичні методи в дослідженні ринку товарів і послуг. Львів : Растр-7, 2019. 210 с.
2. Голікова А., Довгаль О. Світова економіка : підручник. Харків : ХНУ, 2015. 268 с.
3. Благун І., Романюк М., Судук Н. Забезпечення сталого розвитку України та країн світу на основі коригування моделей лінійної економіки. Бізнес Інформ. 2022. № 1. С. 95–101.
4. Тіпанов В. В. Новітні реалії розвитку глобальної економіки. Стратегія розвитку України. 2013. № 2. С. 196–200.
5. Yunxian C., Wenjing G. Regional Government Competition. Taylor & Francis Group, 2020. 228 p.

Додаткова література

6. Благун І., Кизимишин Н. Узагальнення світового досвіду диференціації регіонів за ознакою інноваційності. Бізнес Інформ. 2016. № 1. С. 31–34.
7. Вовк С. Сучасні тенденції розвитку глобальної інноваційної економіки. Журнал європейської економіки. 2015. Т. 14, (№ 4). С. 408–421.
8. Решетило В. П. Формування фінансово-монетарної моделі глобальної економіки та її наслідки для національних держав. Комунальне господарство міст. Серія : Економічні науки. 2019. Вип. 2 (148). С. 23–28.
9. Стасюк Ю. М. Теоретичні концепції розвитку глобальної інноваційної економіки. Вісник Дніпропетровського університету. Серія "Світове господарство і міжнародні економічні відносини". 2013. Т. 21, № 10/2. С. 137–146.
10. Obstfeld M., Krugman P., Melitz M. International Trade: Theory and Policy. Pearson Education, Limited, 2021. 368 p.

Викладачі

**Благун І.С.
Буртяк І.В.**